TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ ĐÀ LẠT** TỈNH LÂM ĐỒNG	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 11/2023/QĐST-VDS	*Đà Lạt, ngày 29 tháng 11 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐÀ LẠT, TỈNH LÂM ĐỒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Dương Thị Liên

Thư ký phiên họp: Ông Huỳnh Ngọc Phú – Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân thành phố Đà Lạt.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Lạt tham gia phiên họp: Bà Đỗ Thị Thuý - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 11 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đà Lạt mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 192/2023/TLST-VDS ngày 06 tháng 10 năm 2023 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 177/2023/QĐST-VDS ngày 13 tháng 11 năm 2023 và Quyết định hoãn phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 124/2023/QĐST-VDS ngày 24 tháng 11 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Chị Nguyễn Thị Bích Th, sinh năm: 1983.

Địa chỉ: Số 60 NH, Phường x, thành phố Đà Lạt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1/ Bà Vũ Thị B, sinh năm: 1954.

Địa chỉ: Số 60 NH, Phường x, thành phố Đà Lạt.

2/ Chị Nguyễn Thị Bích H, sinh năm: 1973.

Địa chỉ: Số 120 NS, Phường x, thành phố Đà Lạt.

3/ Chị Nguyễn Thị Bích Th1, sinh năm: 1975.

Địa chỉ: Số 67 CBQ, Phường x, thành phố Đà Lạt.

4/ Anh Nguyễn Thiện T, sinh năm: 1977.

Địa chỉ: Số C NH, Phường x, thành phố Đà Lạt.

5/ Chị Nguyễn Thị Bích Ph, sinh năm: 1979.

Địa chỉ: Số 122A NS, Phường x, thành phố Đà Lạt.

6/ Anh Nguyễn Gia Th, sinh năm: 1988.

Địa chỉ: Số 60 NS, Phường x, thành phố Đà Lạt.

7/ Anh Nguyễn Gia H, sinh năm: 1991.

Địa chỉ: Số 60 NS, Phường x, thành phố Đà Lạt.

8/ Chị Nguyễn Thị Bích Ch, sinh năm: 1993.

Địa chỉ: Số 80 AB, Phường y, thành phố Đà Lạt.

(Chị Th, chị Th1, chị Ph, anh Th, anh H có mặt; anh T vắng mặt; chị H và chị Ch có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai, lời trình bày của chị Th và các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ thì nội dung việc dân sự như sau:

Bố chị là ông Nguyễn H (sinh năm 1955- chết 10/2022) và mẹ là bà Vũ Thị B, sinh năm: 1954. Bố mẹ chị có 08 người con gồm: chị Nguyễn Thị Bích H, chị Nguyễn Thị Bích Th1, anh Nguyễn Thiện T, chị Nguyễn Thị Bích Ph, chị (là Nguyễn Thị Bích Th), anh Nguyễn Gia Th, anh Nguyễn Gia H, chị Nguyễn Thị Bích Ch. Bố chị đã chết ngày 09/10/2022, còn mẹ chị là bà Vũ Thị B hiện bị tai biến để lại di chứng nhiều năm, đã mất khả năng nhận thức, hành vi năng lực, giờ nằm liệt một chỗ, mọi hoạt động sinh hoạt đều phụ thuộc vào người khác. Nay chị Th đề nghị Tòa án tuyên bố mẹ chị là bà Vũ Thị B mất năng lực hành vi dân sự.

Theo bản tự khai của chị Nguyễn Thị Bích H, chị Nguyễn Thị Bích Th1, chị Nguyễn Thị Bích Ph, anh Nguyễn Gia Th, anh Nguyễn Gia H, chị Nguyễn Thị Bích Ch đều thống nhất ý kiến về quan hệ huyết thống và đồng ý yêu cầu của chị Th.

Còn theo bản trình bày ý kiến của anh Nguyễn Thiện T thì cũng thống nhất về quan hệ huyết thống như các anh chị trình bày. Trong thời gian trước lúc chết thì bố anh vẫn khỏe mạnh bình thường chăm sóc gia đình các con, các cháu chu đáo, mẹ anh vì đau xót chồng chết nên cũng lâm bệnh tai biến, hiện nay vô cùng nguy kịch. Anh em gia đình hàng ngày chăm sóc cho mẹ. Nay chị Th đề nghị Toà án tuyên bố mẹ là bà Vũ Thị B mất năng lực hành vi dân sự thì anh không đồng ý.

Tại phiên họp, chị Th trình bày: Mẹ chị là bà B hiện đang sống cùng chị, anh Th và anh H tại số 60 NS, Phường x, thành phố Đà Lạt còn các anh chị em khác

cũng ở gần xung quanh và cùng nhau chăm sóc mẹ. Nay mẹ chị bà B nằm một chỗ, không có khả năng nhận thức, điều khiển hành vi, mọi sinh hoạt đều phụ thuộc vào các con nên chị vẫn giữ nguyên yêu cầu của mình là đề nghị Toà án tuyên bố bà B mất năng lực hành vi dân sự.

Chị Nguyễn Thị Bích Th1, chị Nguyễn Thị Bích Ph, anh Nguyễn Gia Th, anh Nguyễn Gia H cũng thống nhất lời trình bày của chị Th và cũng xác nhận bà B tai biến, hiện nằm một chỗ, mất khả năng điều khiển, nhận thức, mọi sinh hoạt đều phụ thuộc vào các con nên đề nghị Toà án chấp nhận yêu cầu của chị Th, tuyên bố bà B mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Lạt phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký Tòa án và của các đương sự trong quá trình giải quyết việc dân sự, kể từ khi thụ lý cho đến trước thời điểm công bố quyết định giải quyết việc dân sự; và phát biểu quan điểm giải quyết việc dân sự:

Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần số 216/KLGĐ ngày 07/11/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận: Hiện tại bà B bị bệnh: Mất trí trong bệnh mạch máu/ Liệt tứ chi (theo bảng phân loại bệnh tật quốc tế lần thứ 10 – ICD10, bệnh có mã F01/G82). Hiện tại bà B mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Do đó, đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Đà Lạt chấp nhận yêu cầu của chị Th về việc yêu cầu tuyên bố bà B mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Đà Lạt nhận định:

[1] Về tố tụng:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự xác định đây là việc dân sự "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* và hiện bà B đang cư trú tại Phường x, thành phố Đà Lạt nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.

Đối với anh Nguyễn Thiện T, mặc dù đã được tống đạt hợp lệ các văn bản tố tụng của Toà án nhưng anh vẫn vắng mặt tại phiên họp lần thứ 2 không có lý do. Còn chị Nguyễn Thị Bích H, chị Nguyễn Thị Bích Ch vắng mặt và có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt vì vậy, Hội đồng phiên họp căn cứ vào khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự vẫn tiến hành phiên họp theo quy định.

[2] Về nội dung:

Xét nội dung yêu cầu của chị Nguyễn Thị Bích Th thì thấy rằng:

Theo tờ khai xác nhận quan hệ thừa kế theo pháp luật (bút lúc số 10-11) cũng như các bản sao giấy khai sinh, trích lục khai sinh của các đương sự (bút lục số 13-19) thể hiện: ông Nguyễn Hảo, sinh năm: 1955 và bà Vũ Thị B, sinh năm: 1954 có 08 người con gồm: chị Nguyễn Thị Bích H, chị Nguyễn Thị Bích Th1, anh Nguyễn Thiện T, chị Nguyễn Thị Bích Ph, chị Nguyễn Thị Bích Th, anh Nguyễn Gia Th, anh Nguyễn Gia H, chị Nguyễn Thị Bích Ch.

Theo bản sao Trích lục khai tử do Uỷ ban nhân dân Phường 7, thành phố Đà Lạt cấp ngày 10/10/2022 thể hiện ông Nguyễn H đã chết ngày 09/10/2022 (bút lục số 48). Bà Vũ Thị B bị tai biến từ năm 2015, nay nằm liệt một chỗ, mọi hoạt động sinh hoạt đều phụ thuộc vào các con nên chị Th là một trong những người con của bà B có quyền làm đơn yêu cầu Toà án tuyên bố bà B mất năng lực hành vi dân sự.

Theo văn bản trình bày ý kiến của anh Nguyễn Thiện T đề ngày 12/11/2023 thì anh Tâm cũng thừa nhận bà B bị tai biến các anh em gia đình đang hàng ngày chăm sóc, hiện vô cùng nguy kịch có thể ra đi bất cứ lúc nào nên anh không đồng ý việc chị Th đề nghị Tòa án tuyên bố mẹ là bà Vũ Thị B mất năng lực hành vi dân sự vì như vậy là bất hiếu, đạo làm con thì hành vi này là có tội lớn với bậc sinh thành.

Tuy nhiên, theo bản tự khai của chị Th, chị Nguyễn Thị Bích H, chị Nguyễn Thị Bích Th1, chị Nguyễn Thị Bích Ph, anh Nguyễn Gia Th, anh Nguyễn Gia H, chị Nguyễn Thị Bích Ch cũng như tại phiên họp chị Th, chị Th1, chị Ph, anh Thịnh, anh H đều xác nhận bà Vũ Thị B bị tai biến để lại di chứng nhiều năm, đã mất khả năng nhận thức, hành vi năng lực, hiện nằm liệt một chỗ, mọi hoạt động sinh hoạt đều phụ thuộc vào các con cháu.

Mặt khác, tại kết quả siêu âm, kết quả CT-Scanner (bút lục số 01-04) của Bệnh viện Chợ Rẫy, Thành phố Hồ Chí Minh chẩn đoán bà B bị bệnh Parkinson, tăng huyết áp, di chứng đột quỵ, hở van 2 lá nhẹ. Và theo Kết luận giám định pháp y tâm thần số 216/KLGĐ ngày 07/11/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực TN (bút lục số 60 - 61) đã kết luận:

Hiện tại bà B bị bệnh: Mất trí trong bệnh mạch máu/Liệt tứ chi (theo bảng phân loại bệnh tật quốc tế lần thứ 10 – ICD10, bệnh có mã F01/G82). Hiện tại bà B mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Do vậy, chị Th yêu cầu Toà án tuyên bố bà B mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận.

[3] Về lệ phí:

Căn cứ khoản 1 Điều 36, khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án thì chị Nguyễn Thị Bích Th phải chịu 300.000đ tiền lệ phí Tòa án nhưng được trừ vào 300.000đ đã nộp tạm ứng theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Toà án số 0012189 ngày 06/10/2023 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Đà Lạt.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, 150, 366, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ các Điều 22, 47 và Điều 53 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 36, khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý, sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của chị Nguyễn Thị Bích Th về việc: *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* .

Tuyên bố bà Vũ Thị B, sinh năm: 1954 mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí:

Chị Nguyễn Thị Bích Th phải chịu 300.000đ tiền lệ phí nhưng được trừ vào 300.000đ đã nộp tạm ứng theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Toà án số 0012189 ngày 06/10/2023 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Đà Lạt.

Chị Nguyễn Thị Bích Th1, chị Nguyễn Thị Bích Ph, chị Nguyễn Thị Bích Th, anh Nguyễn Gia Th, anh Nguyễn Gia H có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Lạt có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lâm Đồng có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Riêng chị Nguyễn Thị Bích H, anh Nguyễn Thiện T, chị Nguyễn Thị Bích Ch vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết./.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Lâm Đồng;
- VKSND TP. Đà Lạt;
- Chi cục THADS TP. Đà Lạt;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký và đóng dấu)

Dương Thị Liên